

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljvo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Ministerstvo in ustavoverna stranka.

Iz Dunaja prihaja velevažen telegram, ki poroča: V klubu „fortschritt“ poslancev ustavovorne stranke sta prišla 12. januarja ministri Auersperg in Lasser. Auersperg je rekel, da ima ministerstvo namen, pri dogovorih z Ogerskim najodločnejše varovati koristi Avstrije. Ministerstvo da želi z ozirom na visoko važnost te stvari v živem in vednem dotiki s stranko ostati, želi torej naj ustavoverna stranka izvoli svoje zaupne možé, do katerih se more ministerstvo obračati, tudi kadar nij državni zbor zbran. Enak poziv bode vlada izročila v gospodski zbornici. Ministerstvo ne bode stranke v nobeno prisilno stanje spravljalo.

Minister Lasser potem ustavoverno nemško stranko pozivlje, naj se jeditostno zbere okolo ministerstva, ker ministerstvo potrebuje stranke; ali tudi **stranka potrebuje ministerstva**. Ministerstvo ne more bolj jasno govoriti, ali po vsej svojej pretečenosti sme terjati, da se mu prisoja ostro varovanje avstrijskih interesov. Dogovori z Ogersko se bodo nadaljevali početkom februarja, ko bode državni zbor še skupaj.

V debati, ki se je o tem začela, so vsi nemški govorniki naglašali, da ta polovica države ne more več bremen nositi, nego jih nosi. Čem odločnejše ministerstvo postopa v tem smislu, tem bolj ga bode stranka njegova podpirala.

To je najnovejše, gotovo važno poročilo iz Dunaja.

Vidi se, da ministerska kriza gleda jasno iz vseh besedij obeh ministrov. Sedaj se bode pokazalo, ali bode znala cela avstrijska opozicija porabiti mučno situvacijo, v katerej je

ministerstvo in njegova stranka, — to se vé, na svojo korist in na dobro naše države.

Malokedaj se strinjamo v nazorih z ministerstvom, posebno z Lasserjem. Ali v temu popolnem prav dajemo, ako Lasser pravi, da ustavovornej stranki je treba ministerstva, kajti kadar pade to ministerstvo s seboj sistemom, skrči se tudi njegova nemško-ustavoverna stranka v jako neznatno manjšino.

Bira.

Tukajšnji list duhovenske slovenske stranke je začel v več člankih razpravljati vprašanje, ali bi duhovniki, posebno kaplanje še dalje biro pobirali, ali bi se pak postava naredila, po katerej se ima duhovnikom dajati naravnost iz davkove dotične priklade in se bira v naturalijah odpravi. — Vsled predloga Apfaltrernovega v zadnjem kranjskem deželnem zboru, naj se bira odpravi, namreč je poslanec dr. Zarnik predlagal, naj se prej nič ne sklepa, predno se ne zasliši, kaj mislijo o tem strokovnjaki in udeleženci, kmetje, posebno župani in kmetski izvoljenci in pa tudi prejemovalci duhovniki, da se tako nikomur krivica ne godi. Vsled tega je zdaj deželni odbor kranjski razposlal vprašanja duhovnom in županom, ali je dobro in koristno, če se odkupi bira ali kolektura duhovenska in kako. Predno so odgovori na deželni odbor prišli, začenejajo se, kakor prav, razgovori v duhovenskem listu.

Mi, sé svojega znanega stališča smo tu, neutralni. Mi stojimo na liberalnem stalu tu, to je, mi bi radi, da se vsem udeleženi prav stori, a ne samo jednemu. Zarad tega, in ker se v omenjenem listu glasé duhovniki, bilo bi nam v interesu stvari prav, ako se hočejo tudi drugi duhovniki, posebno pak župani in posestniki sploh oglasiti.

Naj se stvar novinarsko prej dobro od vseh strani pretrese, predno se sklepa. „Pro“ in „contra“. Mi dajemo vsem moževskim in resnim glasom prostor, posebno pa bi tukaj trebalo, da bi razumniki z dežele z imeni svojimi javno povedali, kako sodijo o tej stvari.

Sicer je pa vprašanje, kako naj se kolektura odpravi in duhovnikom v pravnej meri v denarjih plačuje bolj teška stvar, nego se na prvi pogled misli, in prenašati se v tem, posebno v načinu kompenzacije, ne bi bilo dobro. Na Štajerskem je v teoriji bira, uže odpravljena z deželno postavo uže davnaj, a v praksi menda še zdaj ne, ker manjka še ključa za rešitev.

Jugoslovansko bojišče.

Srbski listi v Belgradu in Novem sadu so neutrudni v pisanju člankov, v katerih bodré in sokolé srbski narod in srbsko vlado, naj na spomlad vojno začne proti Turkom, ker, pravijo, sedaj ali nikoli je čas, da se Srbstvo osvobodi in zjedini. Če je tem glasom kolikaj vere, bode na spomlad akcija začela se od strani Srbije.

Iz Dubrovnika poroča „Pol. Corr.“ plan, ki ga zdaj Turki imajo v Hercegovini. Oni bodo v tvrdnjavah čakali, vstašev ne napadali, v Mostaru pa zopet jedno komisijo naredili, ki bode vstaše mirila ali „pacificirala“ — katerej pa noben vstaš veroval ne bode. — Ob jednem isti list poroča, da bode turška vojska na črnogorske meje pazila, da Črnogorci ne bi mogli vstašem na pomoč. Tu bodo turške divje čete mejo oskrunile in vojna se začne!

Listek.

Popotne črtice o Kitajcih.

(Spisal Iv. Franke.)

I.

(Konec.)

Na drugej strani keja, tam kjer kitajsko brodovje stoji, so pa male nizke hiše brez oken, s črnim zidovjem, jako neredno ali gosto stavljene, kar je ravnine ob morji. Višje nad temi kočami na terasah, so pak lepe vile vsred tropične zelenjave, potem vzgor je gora, katerej se ne vidi do vrha.

Ko je bila pošta oddana in je kapitan ž njo z ladijo svoje knjige odnesel na svoj urad na suho zemljo, smeli smo tudi pašazerji.

Kitajci s svojimi čolnici pridejo, vpijejo, regljajo in se gnetejo okolo ladije: vsak bi te rad vozil na suho. Jaz sem se bil spravil

v kitajsk čolnič, katerega je čvrsta mlada Kitajka prav ročno veslala. Od početka sem mislil, da sva sama v čolnu, ali mej potjo so se iz notranjega čolna za vrstjo na beli dan priplazili trije mladi Kitajčki, okrogli, debeli, s cofkom na glavi, kakor mišji rep, vesel prizor.

Vsi ti ljudje, ki so po čolnih, se zovejo boat-population — ljudstvo na čolnih, — ki nema druge domačije in po celem Kitajskem šteje več milijonov. Samo v Hong-kongu jih je 26.000. Cele rodovine so po dnevi in po noči na čolnih, moški hodijo sicer tudi na suho dela iskat, ženske pa skušajo z vožnjo kaj zaslužiti.

Pridemo v mesto. Hong-kong ima 125.000 prebivalcev. Uradni izkazi od leta 1865 naštejejo 2034 Evropeev, torej ljudi naše izobrazenosti, mej temi so tudi všteti Amerikanci, in angleška vojaška garnizona. Ti stanujejo v palačah, lepih hišah, njih ulice so snažne,

prostorne in senčnate, tu in tam vidiš bogate štacune, vidijo se elegantni fijakerji in palankini, ali nosilnice. To dela vse vtis, da vlada tukaj bogatstvo in komfort.

Vile, ki so tu in tam na pogorji raztresene, ne velike, a lepe, so večjidel obdane z okusnimi in luksurijoznimi vrta, kateri so obzidani, imajo male vodomete. Našel sem na hribu mala narejena planjavica, z mehko kratko pristriženo zeleno travo, prav nežno oskrbovano. Tu so igrali, metaje nekove kroggle, odrasli Evropci. Videti je, da so vsi nasadi in stavbe iz novejšega časa. S kratka: Evropci tukaj mej Kitajci tako komotno in tako lepo živé, kakor nekdanj plemenitaši, ko so morali drugi, podložniki, za nje delati, samo s tem razločkom, da so Kitajci tudi slobodni in se jim ne godi slabo.

Kitajski oddel, ki za tem pride, je prava zmešnjava. Kolikor mogoče barv je nakopičeno, tako da ti vse mrgoli pred očmi. Zidano

Kranjsko národno šolstvo.

(Dopis iz učit. krogov.)

I.

Mnogo i čestokrat pisalo se je uže o našem šolstvu. A „Slov. Nar.“ bode dal tudi tem besedam nekoliko prostora, da, ker je bila svitla stran sedanje šole dosta obrana, — se osveti tudi nasprotna temna. Saj odkritosrčnost ne škodi.

Kranjsko národno šolstvo od početka novih šolskih postav nij še tako napredovalo, da bi se sè zadovoljnostjo in ponosom nanj ozrli. Nego vedno je še ovir dosta, koje razcvetu národnega šolstva tako močno nasprotujejo, da se na drugej strani razruši, kar se je na prvej koristnega učinilo. Uzrokov, koji zabranujejo, da se na šolskem polju ne more vspešno delati, nij nam treba dolgo iskati. Prvi je ne prava izvršitev novih šolskih postav. Kako je to možno, vskliknil bode marsikdo, saj ne smemo nehvaležni biti postavam, koje so nam toliko koristile! A ipak je tako. Pogledimo si paragraf o šolskem pohodu. Ta terja, da mora deca pridno in neprestano šolo obiskavati; učitelj mora vse šolske zamude točno vsak dan v šolski razrednik zabilježiti; i vsakih 15 dnij mora učitelj malomarneže krajnej šolske oblastniji izkazati, koja jih potem odda okr. šol. sv. A kako se to izvršuje? Sè strahom izlazi iz ust to pitanje. Nekateri odgojitelji, vajeni vedno še prejšnjega reda, ta paragraf čisto opušćajo i prezirajo; če so pak prisiljeni izkaz šolskih zamud oddati skrivajo se iz strahu pred starši za krajnim šolskim predsedništvom rekši roditeljem: „jaz nemam pri tej stvari nikake besede; predsednik je vsega kriv.“ Da! učiteljstvo se še spominja, koliko štovanja uživalo je v „mežnarskej dobi.“ Se pak li s tacim postopanjem ne slabi štovanje našega kmeta za ljudskega učitelja? I če ne bode kmet štoval odgojitelja svoje dece, — bo li štoval šolo? Nikakor ne! Naš kmet še nij na tako visokej stopinji olike, da bi znal korist dobre šole ceniti. Nego ona mu je v sedanjej podobi kos tlake, koja mu deco od domačega dela odtegava, Zato mora se mu časi uže sè silo na postavo kazoč povedati, da nema nikacega prava deci svoje, koristne šolske nauke odtegovati. Se ve da učitelj ne sme pri vsakej najmanšej priliki vso ostrost postave kmetu pokazati. Praktično izurjeni učitelj ne bo srdil prostega ljudstva s

preostrim ravnanjem. A preveč opušćati se pak zopet ne smejo postave. Vsaka osobnost mora se ob tacih prilikah opustiti, kajti s pomoćjo postav moramo ljubezen za národno šolstvo v národu našem obuditi.

Učitelj, komur je národno šolstvo drago izvrševal bode vestno nove šloske postave, kajti te pomorejo mu, da vspešno v šoli podučuje in ne govori praznim klopem. Saj znamo, kako je bilo sè šolskim pohodom pred rojstvom novih šolskih postav. A nikdar ne sme zaiti učitelj na oni pot, na kojem bi kmetu z novimi postavami nagajal in ga mučil. Saj mora biti tudi on ud srenje, s koje mora živeti v prijateljstvu, kajti le „kjer šola in ljudstvo skupno delujeta, možna je vspešna odgoja“, pravi Herrmann. Uničen pak je ves trud, tudi vestnih učiteljev, če jeden postave čisto prezira. Národ naš opazuje učiteljstvo, ter iz njegovega raznega delovanja po svoje sodi in se po njem tudi vede. Preostr izvršitev novih šolskih postav, in čisto preziranje onih, — to sta dva ekstrema, kojih se moramo varovati, drugače borili se bodemo vedno še z vsakdanjimi težavami. Trudimo se, da bodemo delovali vsi po jednom izgledu, potem cenil bode národ šolo in učitelja po njegovej vrednosti.

Pogledimo pak nadalje v krajni šolski svet. Tudi tu nij vse tako, kakor bi moralo biti. Ta ima sedanji čas mnogo posla, in če se vse redno opravljja, dobleno je mnogo na šolskem polju. A žalibog, to se ne zgodi vedno. Predsednjiški stol zaseda čestokrat mož, koji o novej šoli nema niti pojma, in upira se z vsemi moćmi proti vsakej novej šolskej naredbi. Da, celo tega ne izvršuje, kar mu postava od 12. aprila 1870 l. veleva. Mesečne seje se opušćajo, najvažnejše šolo zadevajoće stvari ležè pod klopjo in prigodi se, da predsednik vse druge mežnarske interese bolj zagovarja, nego šolske. V tacih razmerah nij možno, da bi šola napredovala.

Mnogo se je ob svojem času poudarjalo, da krajni šolski svet nič ne koristi šoli, in naj bi se ta oblastnija čisto odpravila. Učitelj, komur je razcvet národnega šolstva, pak národ sam, drag, moral bi z vsemi moćmi to misel pobijati. Vsakega učitelja naloga morala bi biti, skrbeti za to, da se za predsednika v krajnem šolskem svetu izvoli olikan in napredan mož. Kjer pa tacega nij, naj učitelj vse kriplje napne — da bode sam izvoljen. Koliko koristi šoli iz tega vzarste, če je učitelj

tudi predsednik kraj. šol. sveta svedočijo nam posamezni izgledi. Nikdar pak ne voliti duhovna, komur je nova šola brezverska; zahman je potem ves trud učiteljev. Na vsak način obstati mora pak krajna šolska oblastnija jedino sredstvo národa, da se more neljubih osob izmej učiteljstva obraniti, in le na to mora se paziti, da ne zasedajo stolov nazadnjaški možje.

II.

Da je bil učitelj v prejšnjej dobi vse bolj nego to, kar bi moral biti — to je dosta znano, kakor tudi to, da se je za primerno npravno odgojo nežne mladine malo skrbelo. Od učitelja se je tudi mnogo zahtevalo, in „avancement“ njegov bil je odvisen od vseh družih faktorjev bolj, nego od njegove znanstvene omike. No, zdaj je drugače. Kar se je v prošlej dobi od učiteljev premalo zahtevalo, toliko več se sedaj od novejših. Učiteljišća snovana so po najnoviejših uredbah. Ubozim glavam pripravnikov silijo toliko razne vede, da mora vsak patetično sè Sokratom vsklikniti: „to najbolj vem, — da nič ne vem“. A mislim, da ga drugo vodi k tem vskliku nego Sokrata. Reći moram, da tudi učiteljišća so kriva, da novo šolstvo pri nas na Kranjskem ne napredava tako kakor se je bilo nadejati. Mnogo zanimivega uči se učiteljski pripravnik. A učiteljišća imajo preveč pred očmi visoko omiko. Rekel bi, da so to zavodi, kjer se dijak ne pripravlja za učitelja národnih, nego za učenika višjih šol. A kaj novincu učitelju koristijo vsi predmetje, kojih se je moral v učiteljišću učiti? Saj vsega ne bode rabil, ali vsaj v tej obliki ne, kakor je prejel. V pripravnici kopicila se je teorija na teorijo, a potem, ko nastopi v národnej šoli, naj sam vse te teorije praktično izpeljava! Nij se čuditi, če učitelj novinec potem ne zna ni naprej ni nazaj in mu srce vpade. Istina, nastopil je ko je bil v vadnici, recimo dvakrat (?) mesečno praktično v vadnici. Tu je v jednom razredu 40 dece v vsa v jednom oddelku, lahko mu je bilo torej nalogo svojo izvrstno rešiti. A ko mu dovolijo iz pripravnice ločiti se, mu reko: „pojdi mej svet“, in ga pošljejo na kakovo jednorazredno národno učilno in učitelj novinec ponosno gleda mej svet, še bolj ošabno pak na svoje stareje tovariše, se pak kmalu preveri, da na kmetih učiti in odgojevati je višja umetnost, nego podučevati na vadnici, kjer je v jedenem razredu le 40 otrok. Mesto 40 dece vidi pred soboj trikrat včasi

je še vse to z nekim sistemom. Posebno one ulice, ki gredó navgor, in se mora po stopnicah hoditi do njih, so živahne, ker ljudje pred hišami sedé, se razgovarjajo in imajo vse odprto. Ženske šivajo, trguje se, sploh vsaka nekaj dela. Matrozi pijó v tacih kolibah in objemajo rujave Kitajke in se dobro imajo.

V tem kitajskem oddelku je prebivalstvo jako nagnečeno, ker je 92.000 ljudij na primerno jako malem prostoru!

Da se je pod hribom Viktorija-pik tako mesto naredilo, toliko národa naselilo, krivo je to, ker je kraj bil nekđaj jako ugoden za tihotapstvo z opiumom. Najprvi naseljenci tu so bili tihotapci, ki so tu depot za opium napravili, ker so se okolo otokov lahko skrivali in do Kántona, vélicege emporija za trgovine vse južne Kine ne daleč imeli. Angleška vlada je to naselbo na vso moč podpirala, da bi Portugizom na Makao škodila, kar se je tudi posrećilo jej.

Leta 1842 po konćanej srećnej vojski s Kitajem je Angleška dobila ta otok in luko popolnem v svojo last po miru v Nanking. Da je to mesto važno za trgovino, vidi se iz tega, da je leta 1865 došlo sem 2043 bark in gotovo je, da je z razvojem azijske trgovine naraslo tudi to število.

Hong-kong ima vse, kar gentelman zahtevati more, torej tudi dobro policijo. Policaji so večjidel hindastanci, katere tedaj Angleži soboj črez morje pripeljejo in so izvrstni javni čuvaji, zastavni ljudje. Evropci so predragi za tak posel.

Z vodo je mesto dobro preskrbljeno. Z velicimi stroški je napravljen vodotok, ki oskrbljuje meščane z dobro hladno vodo.

V učilnicah in misijonskih zavodih se podučuje nad 500 domaćih kitajskih otrok, katerim se tako skuša evropska kultura vcepavati.

Za bolne in onemogle mornarje je velika

preskrbovalnica „seamens asylum“, krasna hiša in splendidna, zidana iz kamna. Dalje je več bólnic, sanitarno nadzorništvo, ki strogo pazi, hiše, kjer se shajajo klubi, in celo lepo poslopje za frajmavrarsko ložo.

Hotelov je jeden velikansk, še večji nego Tavčarjeva hiša v Ljubljani. Sicer je pa ta in so drugi manjši hoteli po amerikanskej šegi uravnani, namreč plaća se 4 dolarjev na dan in s tem je potnik na dan za vse preskrbljen, samo vino ali pijača sploh se mora posebej plaćati. Kasirju se plaća, in če mu kdo po našej slabi navadi „trinkgeld“ da, blamira se, ker dobi ga nazaj.

Gledišće imajo Evropci tudi, in včasi jih obišće kako evropsko društvo in gastira pri njih. Pol ure od Hong-konga imajo še tako zvano „happy valley“ ali „srećna dolina“, ki ima od tega, ker je jedina dolina, ki je zelena, ker teče skozi njo potok. Tam imajo Evropci sprehajališća in prostor za „races“ —

tudi štirikrat višje število, katero mora razdeliti v oddelke, kakor mu postava kaže. A kako v takej šoli poučevati? Učil se tega nij, in če neče popolne fijaske v njemu izročene učilni narediti, mora zaštitnika iskati v kakem starejem učitelju, in ta mu še le pot do prave prakse odpre.

Nij se čuditi, da šola prvo leto malo ali celo nič ne napreduje. Temu bi se pak lahko v okom prišlo, ko bi se gospodje višjih krogov za narodno šolo bolj zanimali. Skrbeli naj bi, da bi se praksa v izobraževaliških bolj naglašala, nego do sedaj, i potem upati bi bilo, da bode narodna šola primerno napredovala.

A tudi učitelji moramo si priznati, da ne storimo vsega, kar bi plodno delovanje na šolskem polji pospeševalo. Mej mlajšimi i starejimi učitelji nadvlada nekaka napetost. Prvi, ošabni na svojo znanstveno omiko, ponosno ozirajo se na stareje učitelje. Ti pak, naudarjajoč svoje dolgoletno delovanje milovalno omenjajo novoernih učiteljev rekoč: „Saj je ta in ta še le iz lupinje zlezal.“ No, da so bili stareji učitelji preje luč sveta zagledali, — to sigurno nij njihova zasluga. Vsikako pak nij prav, če nij mej učitelji, mej odgojitelji bodočega naroda jedinstvi. Stareji morali bi veselo i prijazno mlajšim učiteljem pomagati na splošno korist šole. Mlajši morali bi hvaležno vse sprejeti in vse storiti, da se jedinstvo ohrani. Potrpiamo drug z drugim in ne smešimo sami sebe.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. januarja.

Češki „Pokrok“ v uvodnem članku **Po-
ljake** ostro prijemlje, ker je „Czas“ nasvetoval poljskim poslancem, da zdaj zaradi vnanje politike ne bi opozicije delali, in pravi, da se Poljaki nijso iz zgodovine 1848, 1866 in 1870 prav nič naučili.

Dunajska „Tagespresse“ je enkrat pisala, da je Skrejšovski s pruskim denarjem agitiral za Staročehe. Skrejšovski je tožil, a uredništvo „Tgspr.“ nij moglo dokazati resnice dobiti, dala je Skrejšovskemu zadovoljščino in pravde je konec. Sedaj bode S. pa še dalje tožil češke „N. L.“ ki so ono bedarijo bili ponatisnili.

V **Pešti** govore dalje o postavi gleda uprave. Včeraj je imel Sennyey govoriti. — Deak je močno bolan

Ogersko-**srbska** „Matica“ se mora na magjarsko povelje iz Novega Sada v Pešto preseliti.

dirjanje s konji za stávo. Kadar se ti „races“ vrše, je tri dni praznik v mestu, vse štacune so zaprte, sploh: največji praznik je to konjsko dirjanje „races“.

Kitajsko prebivalstvo je dveh rodov, torej tudi dveh značajev. „Hakka“ se imenuje jeden teh kitajskih rodov; to so čvrsti, divji, predržni ljudje; opravljajo večidel le teška dela, na pr. so nosači težkih vreč iz ladij. Kljubu izvrstnej policiji so tudi jako nevarni, ker znajo rafinirano premišljena in osnovana hudodelstva doprinašati. Tako so na primer pred 6 leti na nekem švedskem brodu, ki je stal blizu ladije pomorske policije, podavili kapitana, njegovo rodbino, vse mornarje ter brod oropali, tako da vse druge ladije tikoma ležeče nijso opazile kedaj in kako. Poskrili so vse, brez sledú je ono grozno hudodelstvo ostalo, zločincev nij dobila pravica v roke. Tega rodu so tudi glasoviti pomorski roparji

Vnanje države.

Srbska narodna skupščina je sklenila, zaradi žaljenja ustave prejšnje ministerstvo vojne tožiti, zakaj je razpisalo posebno priklado na davke zaradi narodne vojske. — Predlog je bil izročen posebnemu odboru, ki ga bode valjda zavrzel.

Grška zbornica se je morala za 14 dni odložiti, ker nij bilo spraviti sklepanja zmožne večine skupaj. To ne kaže posebne zdravosti grškega parlamentarizma.

Iz **Rima** javljajo, da pride kmalu nemšk cerkven dostojanstvenik tija, ki bode začel dogovore z vatikanom zaradi utolaženja nape-tih razmer mej cerkvi in državo.

Turki obetajo, da bodo januarjev kupon turških državnih papirjev plačali. — Tedaj sedaj še.

V **amerikanskej** zbornici zastopnikov je pal nasvét, naj se pomilosté oni, kateri so se udeležili vstaje konfederirceev. Dveh tretjin večine nij bilo mogoče dobiti.

Dopisi.

Iz **Krškega** 10. jan. [Izv. dop.]

Pa smo bili včeraj in danes židane volje. Povevali smo, smijali se in plesali do belega rana, — no pa čujte, bom bolj v redu pripovedaval. Krško pevsko društvo je aranžiralo včeraj 9. t. m. besedo v korist krške šole. Nabralo se je lepo število ljudij in prav elegantne so bile dame in čutili nijsmo kar nič, da se je kdo jezno in ne iz družih važnejših uzrokov obotavljal priti tija, kjer so Seumejeve besede veljaje: „Wo man singt da lass dich ruhig nieder.“ In pelo se je dobro. Moški zbor je podajal Nedvedove, Ipavčeve, Jenkove napeve in čeden venec gospodičin in gospij pel je sè štirimi moški Ipavčevo „Rožo.“ Tu moram malo več povedati. Ta zložen zbor se je namreč še le pred tednom dnij ustvaril in pesen „Roža“ nij ravno ena lehkij, ali pela se je prav dobro in rekel bi, oziraje se na to, da je to bil prvi poskus, izvrstno. Ali pa tudi imajo te pevke dobre glasove! Sopran in alt, vse eno, v harmoniji je bilo vse s tenorji in basi. Ako se te pevke več in dalj časa vadijo, mogoče bo ž njimi peti pred najtenjšimi muzikaličnimi ušesi. In kako rade in veselo hodijo na delo! Bile bi pripočati marsikaterim drugim tržankam in mestjankam, ki se včasih od dolzega časa ne vedó kam dejati. Na polji petja dajte se sukati.

Kakor čujem bo koncem tega meseca v Vidmu beseda z igro osnovana po pevsk. društvu Krškem, tam poskusite vaša grla, videle boste, da vaše tenko uho začetkoma znanje sekiric ali not prav dobro nadomesti, počasi

v južnem kitajskem morji, ki sicer ne napadajo evropskih brodov, ker jih zmagovati ne morejo, ali tem nevarnejši so kitajskim trgovskim ladijam. Zato imajo te ladije vedno po 2 ali 4 kanone na brodu za brambo. Kitajska marina jih ne more ukrotiti.

Drugo pleme kitajskega prebivalstva se zove „punti“. To so bolj krotki ljudje, pečajo se s trgovino, so jako uljudni s tujci, imajo lepe oblike občevanja z družimi in so na to ponosni; služijo tudi za strežaje, kuharje, kompradore (hišne oskrbnike), po komptoarih itd. Sploh so jako delavni in talentirani.

Mej soboj govore Kitajci samo kitajsko. Z Angleži pak se razumejo s tako imenovanim „pridgen english“, t. j. z neko kitajskemu izgovarjanji pristrojeno in smešno popačeno angleščino.

se pa tudi privadite teh in par uric veselja lahko zraven vlovite, negledé tega, da je pevec, pevka povsod dobro došla! Povedal bi rad vsa imena teh krških pevk, pa jih je dosta, bi nemara katero pozabil in to ne bi bilo lepo od mene.

V drugem smo pa tombolo igrali za do-bitke, katere so dobrodušne gospe v Krškem v namen šole darovale in potem smo plesali in plesali kakor pravi mojstri, ker prostor je bil malo majhen za toliko plesalk in nijsmo dosta karambolov delali.

G. Slanec adv. koncipient je v govoru v kratkih potezah vrednost šole v našem stoletji risal. G. Šušteršič pa je kot pevovodja pokazal, da lahko lepo petje spravi na dan, če je dobro razpoložen. Za šolo znese čisti dohodek menda 80—90 gld. Prijateljici petja, ki pevcem obojega spola zmirom rada za vaje glasovir in prostor da, gospej Lavrinšekovej in njenemu soprogu pa naj bo v imenu veselih ljudij tukaj izražena najtoplejša zahvala za omenjeno prijaznost.

Iz **Ljutomeru** 9. jan. [Izv. dop.]
Iz naših krajev je donasal „Slov. Narod“ vedno mnogo poročil. Čudno se morda komu dozdeva, da zdaj nij glasu iz naših krajev. Imeli bi mnogo poročati slovenskemu svetu, toda nič veselega, samo žalostne naše razmere bi razpravljali, govorili bi o pomanjkanji narodnjakov, o malem domoljubji narodnjakov duhovskega stanú pri nas in okolo nas, o mali eneržiji družih „domoljubov“, o strašansko zamotanih šolskih razmerah, katere prouzučuje po jako malo postavnem potu naš glasoviti glavar o njegovem vstrahovanji tukajšnjih učiteljev, o splošnem pomanjkanji denarja, o siromaštvu ljudstva, o nizkej ceni vina, o hudi zimi itd. Vse te zadeve opisovati bi morali pa z nevoljno in ostro besedo, katere bi državni pravdnik pa morda ne pustil na dan. — Sicer potrpite še malo. V kratkem dobite obširno poročilo o našem položaju, pisano v takej obliki, da beli dan zagleda. Ako vam prej ne dojde, vsaj takrat, ko bodo višje oblasti rešile naše prepire, katere imamo narodnjaki z glavarjem in nemčurji, ki se hočejo na vsak način polastiti vseh važnejših mest in stopinj. — m —

Domače stvari.

— (Volitev državnega poslanca) namesto Brandstetterja za mesta Maribor, Ptuj in dr. bode 31. januarja. Kaj pa z mandatom za deželni zbor?

— (Dobrodejno soaréjo) napravi čvetorospev „Sloga“ v soboto 15. t. m. zvečer pri Tavčarji. Sodelovala bode tudi vojaška godba in gospoda Viktor Bučar in Srečko Stegnar. Čisti dohodek je namenjen društvoma „narodne šole“ in „Schulpfennig-u“.

— (Trgovsk ples) v Ljubljani bode letos 12. febr.

— (Sneg) zopet jako debelo pada ko ta list končujemo.

— (Poslanec Herman) toži humoriistični list „Floh“, ker je karikaturu njegove podobe prinesel. „Floh“ je prizval se na višjo sodnijo proti tožbi, a višja inštanca je priziv odbila in bode torej vršila se tiskovna pravda pred dunajskimi protniki.

— (Potres.) Iz Kozine v Istri se nam piše 7. jan.: Tukaj na Kozini v Istri je bil 6. t. m. ob 11 1/2 uri zvečer potres trajajoč 10 sekund z jako tresočim bobnenjem podzemskim.

Razne vesti.

* (Skrunjenja.) Graška „Tagespost“ toži, da mej nemškimi zgornje-Štajerci se posebno množi surovost v spolskih rečeh. V Gradci ima sodnija soditi vsak teden o dveh ali treh oskrunjevanjih mladih deklic.

* (Fijakar zmrznil) Pretečeni petek je v Berlinu nek izvošček (fijakar) „na kozlu“ svojega voza zadremal in zmrznil. Ljudje, ki so mimo šli, mislili so, da mož spi. Stopry nek gospod, ki ga je klical, da bi se peljal domov, izpoznal je, da se je sam izvošček na oni svet prepeljal.

* (Iz kolonije mormonskih mnogozencev.) Josip Young, drugi sin Marmonskega apostola Brigham Young, je došel v Pariz; govori se, da je svojemu očetu ušel, ker ga je hotel s petimi ženami poročiti. Osobe, katere so lepega mladega moža v Uthi poznale, ne verujejo, da je zaradi pet dam utekel, ako so bile lepe in mlade.

* (Bogatini.) Pri nekejši selnici na Kalkutti, katero je princ Wales napravil, bil je pričujoč tudi Maharadscha iz Puttiale, kateri je nosil dijamante cesarice Eugenije v vrednosti milijon funtov sterlingov na svojem turbanu.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je aij boleznj, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslelih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolne v želodcu, na živcih, dalje prane, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, omamenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih ženah, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicina na vseučilišču v Mariboru zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlesuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešlo je tže sedem mesece, od ar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prane i dušnih bolečinah, in sicer tako, da sam od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescière pri el sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vše tečne in okusne Revalescière popo nam zdrav, tako, da brez najma tega tres nja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočim vsem bolnim to primerno prav ceo in okusno hrano, kot najboljši pripomek, ter ostanem Vaš uduai

Gabriel Teschner

slušatelj javnih višjih t govskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospodi! Vsled neke boleznj na jetrah bilo je moje stanje hušanja in bolečin sake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogl. niti čitati niti pisati, treslo se se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Vraždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, Omotici in tiščanji v prsih.

Št. 65.715. Gospodični de Montlonis na neprebavljenji, nespanji in hušnanji.

Revalescière je 4krat točnejša, nego meso, ter se pri odraslelih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plebatih pušicah po pol funta 1 gold, 50 kr., 1 funt 2 gold, 50 kr., 2 funta 4 gold, 50 kr., 5 funtov 10 gold, 12 funtov 20 gold, 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Biscuiten v pušicah in tabletah za 12 tas 1 gold, 50 kr., 24 tas 2 gold, 50 kr., 48 tas 4

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

gold, 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall Ischgasse Rev. P., kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specializiranih trgovcih. Ndi razpošilja dr. rajaka biša na vse kraje po poštinih pakovanjih ali p. v. št. 1. V Ljubljani: Pri J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Barn. Scherju, v Spiljetu pri lekarju Aljionoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serr-vallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (302)

Koncipijenta

sprejme takoj (6—3)

Dr. Ploi,
odvetnik v Ptujl.

Slovenske lepoznavne knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tatenbah.** Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. **Meta Holdenis.** Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakotja. Češki spisala Karlina Světlá; p. slovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. — **Na črni zemlji.** Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — **Cerkev in država v Ameriki.** Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdem na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novela, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.

- IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekuliko opazek o izdaji slovenskih národnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.

Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej tiskarni“ in jih dobi po poštne povzetji. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold. 50 kr.

Dunajska borza 13. januarja.

IZVIRNO TELEGRAFSKO POROČILO.

Enotni drž. dolg v bankovnih	67	gl.	80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	„	45	„
1860 posojilo	111	„	60	„
Akcije narodne banke	905	„	—	„
Kreditno kreditje	189	„	20	„

London	114	90
Napol.	9	22
C. k. cekini	5	43
Srebro	105	60

Lekarna Piccoli.

„K angelju“
v Ljubljani.

Aparati za samo-briganje,
pasovi za počene, uretralne in
materične brizgije.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek.

Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbat, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Esprit de Cologne triple surfins de Paris, 1 flacon 20 kr.

Esprit dto. de Reseda flacon 80 kr.

Esprit dto. de Ylang-Ylang flacon 80 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Franz-ove esence za žijljenje. Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij. Velika poraba je najboljše spričevalo. Vsaka gospodinja bode tako zdravilo pri hiši imela. Cena steklenice z navodom, kako se rabi 10 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold. (132—178)

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju.

Nikako fingirana razprodaja!

Ker zarad slabe kupóije našo tovarno

kitajskega srebrnega blaga

razpustimo popolnem, smo prisiljeni našo veliko zalogo prelepih izdelkov kitajskega srebra, brzo razprodati in sicer nizko pod ceno izdelovalnih stroškov. Za poskus naj služi sledeči posnetek velikega cenika, katerega razpošiljamo na zahtevanje franko.

Znižane cene:

	poprej	sedaj		poprej	sedaj
6 kavnih žlic	gl. 3.50	gl. 1.40	1 hraničica za maslo	gl. 5.—	gl. 2.—
6 miznih žlic	7.50	2.70	1 par svečnikov	8.—	3.—
6 miznih nožev	7.50	2.70	6 parov podložkov	5.—	2.50
6 miznih vilc	7.50	2.70	za nože	5.—	2.50
1 žlica za juho	5.—	2.30	1 kleščice za sladkor	2.50	1.—
1 žlica za mleko	3.50	1.50	1 cedilo za čaj	1.50	60
1 sladkornica s ključkem	14.—	8.—	6 desertnih nožev	6.—	2.50
			6 desertnih vilc	6.—	2.50

Tadi prelepe tase, majolike za kavo in čaj, olišpi na mize, girandoli, posipalci za sladkor, servisi za jajca, zoborebnice, garniture za oset in olje, poleg še mnogo družih rečij itd. itd. ravno tako tudi po neverjetni nizki ceni. (403—9)

Posebno opazimo.

6 miznih žlic } vsi 24 komadi vkupaj v elegantnem etniu
6 miznih vilc } na mesto za gl. 24 samo za gl. 9.50.
6 miznih nožev }
6 kavnih žlic }

Ravno isti iz Britanijskega srebra vsi 24 komadi v elegantnem etniu samo gl. 6.50.

Naročila iz dežele, izvrše se nemudoma proti poštnemu povzetju.

Naslov:

E. Preis,

Dunaj, Rothenthurmstrasse št. 16.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.